

stichting mens op aarde
jaarverslag 2019

Stichting Mens op Aarde

Sneeuwbalstraat 95
2565VX Den Haag
www.mens-op-aarde.org

Inhoud

Samenvatting	2
1. Organisatie	2
2. Verslag	3
<i>Van het bestuur</i>	3
<i>Project De Reizende Bioscoop van Canudos</i>	3
3. De toekomst	6
4. Toelichting jaarrekening	6
Bijlagen	6

Samenvatting

Dit is het derde jaarverslag van Stichting Mens op Aarde, opgericht op 30 maart 2017.

Stichting Mens op Aarde staat voor Kunst die verbinding en vertrouwen tussen mensen versterkt en daarmee werkt aan het overbruggen van maatschappelijke kloven. Kunst die zich bewust is van haar helende potentieel op mens en maatschappij, en dat potentieel zo breed mogelijk probeert te benutten. Kunst die nieuwsgierig is en nieuwsgierig maakt. En die zichzelf financieel mogelijk maakt door te schudden aan de gangbare ideeën over hoe kunst en economie zich tot elkaar dienen te verhouden.

Ons eerste project –*De Reizende Bioscoop van Canudos*, uitgevoerd door Susanne & Mendel Hardeman-Dick – ging in 2018 van start, ontwikkelde zich in 2019 verder, en zal naar verwachting in mei 2020 afgerond worden. De *crowdfunding campagne* die dit mogelijk maakt liep op de achtergrond door, en ontvangt nog regelmatig schenkingen.

Dit jaarverslag is besproken en goedgekeurd op de bestuursvergadering van 11 juni, per teleconferentie.

1. Organisatie

Het bestuur van de stichting bestaat eind 2019 uit:

Voorzitter: Hans Bleumink

Penningmeester: Siri Olesen

Secretaris: Marie Roelofsen

Administratieve ondersteuning wordt geleverd door Sylvia Panhuisse, en de boekhouding wordt gedaan door Jan de Vries.

De stichting kreeg het cultureel ANBI-status toegekend door de Belastingdienst, en publiceert jaarlijks haar jaarverslag online op www.mens-op-aarde.org

Overige gegevens

RSIN: 8574 65 727

Bankrekening: Triodosbank, IBAN: NL84 TRIO 0338 5960 38

Postadres: Sneeuwbalstraat 95, 2565VX Den Haag

Email: info@mens-op-aarde.org

2. Verslag

Van het bestuur

De stichting werd op 30 maart 2017 opgericht. Diezelfde dag werd ook het beleidsplan van de stichting voor de jaren 2017-2019 door het bestuur vastgesteld. Omdat de afronding van het project *De Reizende Bioscoop van Canudos* is uitgesteld heeft het bestuur in 2019 besloten dit beleidsplan te behouden tot 2020.

De activiteiten van het bestuur waren er voor het grootste deel op gericht om het project *De Reizende Bioscoop van Canudos* mogelijk te maken.

Project De Reizende Bioscoop van Canudos

Opstart

Eind oktober 2018 vestigden we ons in het dorpje Rosário, drie kwartier rijden vanaf Canudos en een kwartier van Raso, één van de dorpen uit onze film. In Rosário is een school, en dus busvervoer, wat erg zal bijdragen aan de bereikbaarheid voor de deelnemers aan ons project.

In december en januari starten we drie jongerenteams - in de dorpen Raso, Rosário en Bom Jardim - met gemiddeld 16 deelnemers per groep. Zij gaan elk aan het werk om in hun eigen dorp, met eigen ideeën, voor alle inwoners een bijzondere avond op te zetten rondom de film. In februari komen er nog twee groepen bij, in Rio do Vigário en Canudos.

Elke groep ontwikkelt zijn eigen ideeën, waardoor er heel verschillende initiatieven ontstaan:

- een expositie van oude gebruiksvoorwerpen, uit de tijd dat er nog geen elektriciteit was (slechts 8 jaar geleden, maar toch al zo ver weg);
- een live interview met personen uit de film;
- culinaire traditionele lekkernijen, die jongeren zelf leren maken van oudere inwoners;
- een optocht door het dorp, van muzikanten en *vaqueiros* - koeherders - op weg naar de vertoning;
- Jean (19 jaar) verkoopt voor het eerst zijn zelfgemaakte houtsnijkunst, wat hem stimuleert om steeds mooiere dingen te gaan maken;
- Mizailton (23) draagt voor het eerst zijn eigen gedichten voor en wordt uitstekend ontvangen;
- Laeú (28) ontdekt dat ook hij gedichten kan schrijven, en verzint daar ook meteen een prachtig toneelstuk over het dagelijks leven in zijn dorp omheen, wat resulteert in een meesterwerk.

De groep van Rio do Vigário, die alle inwoners persoonlijk thuis uitnodigt, organiseert met 174 bezoekers de allergrootste filmavond.

Organisatie

Mizailton zit via onderwijs op afstand in het vierde jaar Management. Vanaf februari is hij onze eerste betaalde kracht. Hij wordt door Mendel getraind om aan de slag te gaan met de boekhouding.

In maart komen Delma en Josineide ons team versterken. Josineide richt een kookgroep op: 6 jongeren die haast vergeten recepten, door Josineide en Delma verzameld bij tientallen oudere inwoners uit de omgeving, leren maken. Delma neemt een deel van de kantoorwerkzaamheden op zich, leert met een computer om te gaan en werkt mee aan de organisatie van onze eerste grote tournee, die in augustus zal beginnen.

In april beginnen de wekelijkse inspiratie- en leerbijeenkomsten op woensdagmiddag, waarin de groepen uit de verschillende dorpen elkaar ontmoeten. We werken met muziek en groepsdynamieken aan vertrouwensopbouw en thema's rondom de geschiedenis van Canudos de cultuur en rijkdom van de streek, plattelandstoerisme en podiumpresentatie, nodigen af en toe een gast uit of houden brainstormsessies. Deze middagen zijn voor iedereen een hoogtepunt. Talenten worden ontdekt, er wordt veel geleerd en er ontstaat zo'n grote berg goede ideeën dat we er heel lang mee vooruit kunnen.

Een groep van 10 jongeren begint zich intensief voor te bereiden om met de Reizende Bioscoop op tournee te gaan. Er worden twee dagdeelvullende programma's ontwikkeld: één voor scholen en één

voor algemeen publiek. We werken aan podiumpresentatie, muziek, theater, poëzie, verhalen, lekker eten uit de regio, de technische apparatuur, en de boekhouding. De meesten van hen hebben nog nooit gereisd en kunnen zich er maar weinig bij voorstellen.

Tegelijk werken we aan de oprichting van een rechtspersoon, onder de naam "Canudos Leeft". In juli mondt dit uit in een Vereniging met 14 leden.

Er zijn twijfels of de deelnemers wel klaar zijn voor deze stap. Is het niet te vroeg? Tegelijk lopen we vast op allerlei bureaucratische drempels, die alleen door een rechtspersoon kunnen worden opgelost. Ook onze tournee lijkt zonder rechtspersoon moeilijk haalbaar. De conclusie is dat de groep als geheel er misschien nog niet helemaal klaar voor is, maar dat regelgeving ons dwingt om deze stap nu toch te zetten.

Josineide en Tainara organiseren naailes in het dorp Raso. Vanaf mei geeft een naaister uit het dorp 15 vrouwen wekelijks les. In juni is er een tweedaagse workshop Zeefdruk, door een docent van buiten, en er wordt een Zeefdrukgroep opgericht. Alle nodige materialen worden aangeschaft, en de groep gaat T-shirts bedrukken met tekeningen en teksten uit Canudos, voor verkoop tijdens de tournee. De T-shirts komen vooralsnog van buiten, maar het idee is dat ze op termijn door de naaigroep van Raso zelf gemaakt zullen worden.

Ons huis is het zenuwcentrum en de bijeenkomstplek van het project, en staat open voor de deelnemers. Hier kozen we voor omdat wijzelf ook altijd met open armen waren ontvangen door de mensen hier. Maar na verloop van tijd blijkt het teveel impact te hebben op ons gezinsleven, dat langzaam geheel in beslag wordt genomen door binnenvallende deelnemers en praktische bezigheden rondom het project. We komen daardoor o.a. te weinig toe aan reflectie, wat wel broodnodig is omdat er ontzettend veel gebeurt in korte tijd.

De positie die vrouwen in ons project innemen botst met de cultuur van het dorpje Raso. De keuze van deze vrouwen, om zich niet te laten inperken door de mening van bepaalde dorpsgenoten, leidt in de aanloop naar onze tournee tot een vloedgolf aan roddels, die alle deelnemers raakt, en het project door elkaar schudt en grote schade toebrengt.

Intern lukt het ons om de schade binnen de perken te houden. In de kringgesprekken van het team blijkt dat iedereen achter de geraakte vrouwen staat. Deze gebeurtenissen eisen veel tijd en energie op, en dat gaat ten koste van de praktische en emotionele/groepsdynamische voorbereiding voor de tournee. Het is een spannende tijd. Susanne maakt omwille van haar gezondheid een pas op de plaats, waardoor Mendel juist in deze ingewikkelde fase nog meer werk te verrichten heeft.

Tournee

De tournee naar Zuid-Brazilië is voor iedereen een enorm leerzame en diepgaande ervaring. De hechtheid van de groep groeit met de dag, en ook de zelfstandigheid in het voorbereiden en uitvoeren van de vertoningen. De verschillende deelnemers durven zichzelf elke dag meer te laten zien aan het publiek. De ontmoetingen met het publiek zijn hartverwarmend. Tegelijk zijn er ook pijnlijke momenten, als de groep geconfronteerd wordt met vooroordelen en zich door rijke blanke zuiderlingen als tweede klasse burgers behandeld voelt.

Het is een erg intense tijd, die ook emotioneel heel vol zit. Daardoor is er weinig ruimte en energie voor evaluatie en het uitpraten van ingewikkelde situaties, die dagelijks ontstaan. Helaas zorgt dit ervoor dat, ondanks de prachtige ervaringen, veel deelnemers uiteindelijk met dubbele gevoelens terugkijken op de tournee.

In drie weken tijd legden we 7.000 km af.

Deze reis dient onder andere om op financieel gebied te experimenteren met verschillende verdienmodellen, en een duidelijk beeld te krijgen van de schenkingsbereidheid van het publiek. De verkoop van T-shirts, handgemaakte kunst, cd's en dvd's werkt uitstekend, en zou met een paar aanpassingen een groot deel van de tourneekosten kunnen dekken. De schenkingsbereidheid valt

helaas tegen, en de contacten die we hopen aan te knopen met mogelijke sponsors leveren niets concreets op.

Overdracht

Na de tournee beginnen we gericht te werken aan het overdragen van verantwoordelijkheden. Débora is door de deelnemers gekozen om, met Delma als rechterhand, het project samen met ons te gaan leiden. Wij zijn vanaf nu niet meer degenen die voorop lopen. Helaas blijkt Débora niet geschikt voor deze functie. Ze is onze meest ervaren kracht, een uitstekende spreekster, en heeft een schat aan kennis en een gigantisch netwerk. Dat zag iedereen in haar, daarom werd zij verkozen. Maar in haar dagelijks functioneren zien we een totaal gebrek aan focus, dat overvloedt op andere deelnemers. De problemen stapelen zich op, en Delma voelt zich in de steek gelaten. Sommige deelnemers verliezen het vertrouwen en stappen eruit. Anderen maken duidelijk dat ze er juist voor willen gaan.

Bij Mizailton in de boekhouding, blijkt zijn inzet en kritische vermogen veel minder te zijn dan hijzelf geloofde en ook wij oorspronkelijk dachten. Pogingen om andere deelnemers bij deze taken te betrekken leveren niet genoeg op. Het project mist daardoor iemand die de boekhoudkundige kar op termijn kan trekken, en echt overzicht heeft over de cijfers. Een duurzame oplossing hiervoor is nog niet gevonden.

De naailes in het dorp Raso is misschien wel het meest succesvolle initiatief van de groep. Binnen een paar maanden staat er een kring met vijftien zeer enthousiaste en al bijna professionele naaisters, die hun eigen creativiteit steeds verder ontwikkelt en de mooiste dingen bedenkt en zelf maakt. Al snel komen we tot de conclusie dat wij deze groep goed wisten te planten, maar nu niet de expertise hebben om hem tot volle bloei te laten komen. Na 6 maanden gaat de groep over in de handen van *Instituto Brasileiro de Expedições Sociais*, een organisatie uit São Paulo. Deze overgang verloopt helaas niet op een fijne manier. Josineide, Tainara en Delma, die de groep met veel persoonlijke inzet uit de grond hebben getrokken, voelen zich misbruikt en bedrogen door Victor, de leider van de nieuwe organisatie uit São Paulo. Omdat zij een belangrijke rol binnen ons project spelen, zorgt dit voor spanningen tussen ons project aan de ene kant, en Victor en de naaigroep aan de andere. Deze nare sfeer spreidt zich ook uit over vriendschappen en familie, en het hele dorp. Vanuit ons project worden er verschillende pogingen ondernomen om hierover te praten, maar uiteindelijk maakt elke poging de situatie alleen maar ingewikkelder. Het levert ons project veel imagoschade op. We besluiten samen met Josineide en Delma dat we het naast ons neer moeten leggen, wetende dat de schade er is maar we er blijkbaar niets aan kunnen doen.

Begin december vertrekt Susanne, terug naar Nederland. We hebben altijd duidelijk gezegd dat ons verblijf hier tijdelijk is, maar toch veroorzaakt haar vertrek bij veel deelnemers een soort schrikreactie. Het kwartje valt: het is echt waar, binnenkort gaat Mendel ook weg en staan we er alleen voor. De motivatie zakt, de groep lijkt het gevoel van richting kwijt te zijn. Het hervinden hiervan - het ontwikkelen van een eigen gevoel voor richting en motivatie - zal in het nieuwe jaar een van de hoofdpunten zijn. Dan zal blijken of de groep stevig genoeg in zijn schoenen staat om zelfstandig verder te gaan.

De Reizende Bioscoop sluit het jaar af met 31 gehouden vertoningen voor in totaal 2.203 bezoekers. De *crowdfunding campagne* die in 2017 was gestart liep ook in 2019 verder. Het begrootte bedrag van 63.000 euro werd met 11% overschreden, tot een totaal van 69.877 euro. Hierdoor is het mogelijk om het project nog tot 2020 door te laten lopen.

Hoe kijken de deelnemers in Canudos terug op het project in 2019?

- We hoopten dat onze kinderen op dit land een toekomst zouden hebben. Opeens was er nu een concrete mogelijkheid om daar aan te werken.
- We leerden hele interessante nieuwe mensen kennen, uit ons eigen dorp, en later ook uit andere dorpen. We ervoeren hoe elke deelnemer op zijn eigen manier belangrijk is.

- We zagen hoe we ons verleden op een respectvolle manier met anderen kunnen delen. Eerst met de mensen uit onze eigen omgeving, die daardoor in contact kwamen met nieuwe kanten van hun eigen verleden, van hun rijkdommen. En daarna met mensen ver weg. Ons verleden kreeg waarde.
- Het culinaire onderzoek onder ouderen heeft bijna vergeten recepten opnieuw tot leven gewekt. Het publiek ontdekte en vierde de rijkdom aan smaken die onze eigen omgeving ons geeft.
- Nieuwe dichters hebben zichzelf ontdekt en prachtige gedichten geschreven.
- We hebben veel geleerd over het leven en de cultuur in andere dorpen - dichtbij maar vaak zo anders.
- Samen onderweg hebben we stortregens en gigantische autoglijpartijen overleefd.
- De band tussen de deelnemers tijdens onze tournee van drie weken was heel bijzonder. Het voelde als een familie.
- De ontvangst door het publiek: "ik zal nooit die vrouw vergeten die na een vertoning naar met toe kwam, en me meer dan een minuut omhelsde terwijl ze fluisterde: wat jullie doen is zo belangrijk!"

3. De toekomst

Begin 2020 werd de overdracht van het project *De Reizende Bioscoop van Canudos* voortgezet, met als doel dat het project uiterlijk vanaf mei door de deelnemers in Canudos zelf verder gedragen zou worden. Mendel zou dan naar Nederland terugkomen. Door de coronacrisis en de langdurige lockdown in Canudos is dit helaas anders gelopen. In afwachting van hoe de situatie zich verder ontwikkelt staat het project nu tijdelijk *on hold*.

4. Toelichting jaarrekening

De *crowdfunding campagne*, die in 2017 was begonnen, liep ook in 2019 nog door. Dit leverde € 10.100,00 op aan nieuw toegezegde schenkingen. Daarnaast liep ook een aantal maandelijkse periodieke donaties, die in 2018 waren begonnen, in 2019 door. Op deze manier ontvingen we dit jaar bij elkaar een bedrag van € 23.268,32.

De uitgaven stonden in het teken van de uitvoering van het project *De Reizende Bioscoop van Canudos*. Het jaar werd afgesloten met een financiële reserve, die bestemd is voor de verdere uitvoering van dit project.

De jaarrekening van 2018, die in juni 2019 werd gepubliceerd, is sindsdien op een paar punten herzien. Deze herziene jaarrekening 2018 is als bijlage toegevoegd.

Bijlagen

1. Jaarrekening 2019
2. Herziene Jaarrekening 2018

Stichting Mens op Aarde
Inkomsten en uitgaven 2019

	<i>Projecttotaal</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Inkomsten				
Ontvangen giften en schenkingen	€ 69.877,35	€ 23.268,32	€ 36.498,94	€ 10.110,09
INKOMSTEN TOTAAL	€ 69.877,35	€ 23.268,32	€ 36.498,94	€ 10.110,09
Uitgaven				
Project Canudos				
Canudos: Apparatuur	€ 4.100,25	€ 741,18	€ 3.208,04	€ 151,03
Canudos: Bureaucratie	€ 1.169,01	€ 233,21	€ 578,92	€ 356,88
Canudos: Crowdfunding	€ 1.326,78	€ 222,20	€ 1.080,51	€ 24,07
Canudos: Honoraria	€ 17.950,00	€ 13.000,00	€ 4.950,00	-
Canudos: Kantoorkosten	€ 1.823,73	€ 1.268,13	€ 555,60	-
Canudos: Overig	€ 477,49	€ 473,16	€ 4,33	-
Canudos: Reiskosten	€ 9.021,94	€ 4.108,03	€ 3.955,85	€ 958,06
Canudos: Training	€ 3.149,22	€ 2.215,25	€ 518,76	€ 415,21
Canudos: Vertoningskosten en overige	€ 7.882,85	€ 7.763,85	€ 119,00	-
Canudos: Voorschot		€ -2.000,00	€ 2.000,00	-
CANUDOS TOTAAL	€ 46.901,27	€ 28.025,01	€ 16.971,01	€ 1.905,25
Stichting				
Stichting: Administratiekosten	€ 95,00	-	€ 90,00	€ 5,00
Stichting: Bankkosten	€ 574,53	€ 251,73	€ 294,57	€ 28,23
Stichting: Betaalde rente		-	-	-
Stichting: Honoraria	€ 806,25	-	€ 331,25	€ 475,00
Stichting: Juridische kosten	€ 303,83	-	€ 303,83	-
Stichting: Reiskosten	€ 127,20	-	€ 105,78	€ 21,42
Stichting: Vergaderkosten	€ 94,96	-	€ 94,96	-
STICHTING TOTAAL	€ 2.001,77	€ 251,73	€ 1.220,39	€ 529,65
UITGAVEN TOTAAL	€ 48.903,04	€ 28.276,74	€ 18.191,40	€ 2.434,90
SALDO: INKOMSTEN - UITGAVEN	€ 20.974,31	€ -5.008,42	€ 18.307,54	€ 7.675,19

Stichting Mens op Aarde
Balans

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Bezittingen			
Liquide middelen			
Rekening Triodos	€ 13.997,04	€ 22.503,64	€ 7.169,06
Rekening iDeal (Mollie)	€ -	€ 75,00	€ 3,30
Rekening Paypal	€ 1.019,85	€ 586,20	€ 1,58
Kortlopende vorderingen (rekeningen niet op			
Vordering bij Verein Kunst für Mensch und Erde	€ 115,63	€ 911,36	
Vordering bij Sei so Frei, Graz	€ -	€ 490,00	
Vordering bij Kirchenkreis Gütersloh	€ 2.052,35	€ 83,00	
BEZITTINGEN TOTAAL	<u>€ 17.184,87</u>	<u>€ 24.649,20</u>	<u>€ 7.173,94</u>
Schulden			
BTW, af te dragen	€ -3.789,44	€ -1.333,53	€ -501,25
SALDO: RESERVES VOOR UITVOERING PROJECT	<u>€ 20.974,31</u>	<u>€ 25.982,73</u>	<u>€ 7.675,19</u>

Stichting Mens op Aarde

Inkomsten en Uitgaven (aangepast)

	12/31/2018	12/31/2018
	OUD	AANGEPAST
Tussenrekeningen		
Kruisposten	-	-
Inkomsten		
Foreign exchange gains (losses)	-	-
Ontvangen giften en schenkingen	35,845.92	36,498.94
Ontvangen rente en overige bankopbrengsten	79.30	-
Opbrengsten uit verkoop films, boeken en vertoningen	-	-
Totaal — Inkomsten	<u>35,925.22</u>	<u>36,498.94</u>
Uitgaven		
Project Canudos		
Canudos: Administratiekosten	-	-
Canudos: Apparatuur	3,487.75	3,208.04
Canudos: Bankkosten	-	-
Canudos: Bureaucratie	578.92	578.92
Canudos: Crowdfunding	1,050.35	1,080.51
Canudos: Honoraria	4,950.00	4,950.00
Canudos: Vertoningskosten	-	119.00
Canudos: Kantoorkosten	333.15	555.60
Canudos: Overig	146.28	4.33
Canudos: Reiskosten	4,008.20	3,955.85
Canudos: Training Canudos:	518.76	518.76
Voorschot	2,000.00	2,000.00
Total — Project Canudos	<u>17,073.41</u>	<u>16,971.01</u>
Stichting		
Stichting: Administratiekosten	90.00	90.00
Stichting: Bankkosten	298.77	294.57
Stichting: Betaalde rente	-	-
Stichting: Honoraria	331.25	331.25
Stichting: Juridische kosten	303.83	303.83
Stichting: Reiskosten	105.78	105.78
Stichting: Vergaderkosten	94.96	94.96
Total — Stichting	<u>1,224.59</u>	<u>1,220.39</u>
Totaal — Uitgaven	<u>18,298.00</u>	<u>18,191.40</u>
Toename Bankvermogen	<u>17,627.22</u>	<u>18,307.54</u>

Stichting Mens op Aarde

**Banksaldo
(aangepast)**

	12/31/2018	12/31/2018
	oud	Aangepast
Bezittingen		
Liquide middelen		
Bankrekeningen	24,070.23	23,164.84
Vordering		1,484.36
Totaal	<u>24,070.23</u>	<u>24,649.20</u>
Schulden		
BTW, af te dragen	(1,232.18)	(1,333.53)
Netto Bezittingen	<u>25,302.41</u>	<u>25,982.73</u>
Eigen Vermogen		
Reserve voor uitvoering Project	25,302.41	25,982.73
Balanstotaal	<u>25,302.41</u>	<u>25,982.73</u>

Opmerkingen:

1. De jaarrekening van 2018 bevat gelden waar de stichting per 31-12-2018 recht op had, maar waar ze nog niet de beschikking over had. Die zijn op de aangepaste balans onder de vorderingen opgenomen. Verder waren er vorderingen die in zijn geheel nog niet waren meegenomen en die nu ook op de aangepaste balans staan.
2. In de btw-aangifte over 2018 was van een aantal kosten niet btw berekend, waardoor een bedrag van 102 euro aan te ontvangen btw openstond. Deze btw is in 2020 na het indienen van een suppletie alsnog ontvangen. Op de balans worden daarmee de uitgaven lager en de post 'Btw, af te dragen' verhoogd.
3. Op de oude jaarrekening van 2018 was de post 'ontvangen rente en overige bankopbrengsten opgenomen met een bedrag van 79,30 euro. Dit bedrag was een onterechte renteopbrengst en behoort tot de ontvangen giften. Daar is het bedrag aan toegevoegd.